

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 96. — ŠTEV. 96.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 24, 1923. — TOREK, 24. APRILA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

FRANCOZI SO NAHJSKALI KOMUNISTE

NOVA PONUDBA

NEMŠKE VLADE

Nemci izjavljajo, da so Francozi podpihovali upor v Ruhru, da prisilijo nemške industrijalce k predaji. Poražene komuniste so baje ščitali Francozi. — Demonstranti so bili obroženi s karabinkami, ki so jih Francozi konfiscirali.

Muelheim, Nemčija, 22. aprila. — Pa zaslišanju tridesetih jetnikov, — komunistov, sindikalistov in arnarhistov, — so prišle tukajne nemške občinske oblasti do prepričanja, da se je završila štiri dnej trajajoča ustaja tekmo preteklega tedna s sodelovanjem Francozov.

Francoška okupacija Ruhra ni zmanjšala odpora nemških veleindustrijalcev tako naglo kot je pričakoval in želil Pariz, — pravijo Nemci — in vsled tega skušajo Francozi pospešiti predajo s hujskanjem radikalev, katere pozivljajo, da naj zasedejo industrijskna podjetja ter ustavijo obravvanje.

Komunisti pa so upali napraviti še nadaljni korak. Njih cilj je bila neodvisna komunistična republika v Ruhru in Porensku. Pritožbe radi nezaposlenosti v Muelheimu so bile le pretveza in poln uspeh so pričakovali do dne 1. maja, mednarodnega delavskega praznika.

Socijalistične delav. organizacije pa so takoj obsodile celo gibanje ter niso hoteli imeti nobenega opravka z njim. Delave v Thyssenovih in Stinnesovih načravah so omalovaževali povabilo, katera so jim poslali voditelji upora.

Ko je oblegana policija končno vprizorila izpad ter porazila oblegovalce, so pobegli komunisti s svojimi ranjenimi k Francozom, ki se niso hiteli oficijelno vmesati v spor.

Sprejeli smo jih iz človekove ljubnosti, — je rekel francoški krajevni poveljnik, na prav hanskvi način.

Nemška policija je obkolila Francoze ter čakala, da bodo izgredniki oborožili, a slednji so se protovoljno javili za delo pri Francozih in odvedle so jih francoške stvarne.

Odkorakali so, kot da so oddelek rekrutov, — je rekel župan. — Med njimi je bil tudi neki Parz, ki je imel pred ustajo najbolj hujskajoče govore.

Nemeji trdijo, da so Francozi dovolili izgrednikom oborožiti se s karabinkami, katero so Francozi vzel nemški varnostni policiji. Francoški poveljnik priznava, da so mogoče komunisti ukrali par teh pušk ali jih kupili od francoških vojakov, a trdi, da ni bilo izdano nobeno oficijelno poselje, naj se obproži izgrednike.

Da so bili Francozi v stiku z uporom, je predvsem razvidno iz dejstva, da so dovolili komunistom prostre shode. Nadalje dobavljajo komunisti Francozom vse potrebne informacije glede položaja v Nemčiji.

Pariz, Francija, 23. aprila. — Kardinal Touchet, škof v Orleansu, je kot oficijelni zastopnik francoškega svečeništva izjavil, da so francoški duhovniki-popoloma solidarni z nasilno politiko Poineareja in njegovega kabineeta, tikajočo se reparaciji. V odgovoru na cirkular, katerega je razposlal kardinal nadškof iz Kolina in v katerem je obsodil versalsko mirovno pogodbo, je rekel kardinal Touchet:

Povsem naravno bi radi videli, da bi se vrnili vaši ljudje domov nemoteni potem ko so oprotošili naše province, porušili naše cerkve in tvornice ter nato pričakovali, da bo svet soglašal z vašo izjavo, da ni bil nemški narod odgovoren in da naj vsled tege kazni.

To pa je bilo nemogoče. To bi bilo žaljenje navadnega zdravega razuma in človečanstva. Vi ste dolžniki in vi morate plačati. Povem vam povsem odkrito, da nastopamo v okviru svojih pravic in ne obstavljamo se vsled tega izjaviti, da sem doktrinalno in politično popolnoma solidarn z vlaščo francoške republike.

Berlin, Nemčija, 22. aprila. — Kljub možnosti skorajnih poganj glede reparacij bo vstrajala

Pripravljena je pričetki s pogajanji glede reparacijskih vprašanj ter jamstev za resnično izpolnenje vseh njenih obveznosti.

London, Anglija, 23. aprila. — Berlinški poročevalci Central News je brzjavno sporočili, da je izvedel iz zanesljivega vira, da bo stavila Nemčija zavezničkom novo ponudbo. Ta ponudba bo baje popolnoma pozitivna in nemška vlada bo izjavila, da je pripravljena stopiti v pogajanja ter razpravljati o vprašanju vojne odškodnine ter jamstev za dejansko odplačanje te odškodnine.

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — Državnozborski odsek za zunanjost zadeve se bo sestal jutri, da razpravlja o predlogih, tikajočih se reparacijske ponudbe na naslov zavezničkov.

Izvedenci so razpravljali danes tej zadevi s članimi vlade, z izjemo nacionalistov in od vseh strani izvajajo na vlado pritisk, naj stavi novou ponudbo.

Večina prebivalstva je mnjenja, da naj se posluži Nemčija prilike, ki ji je nudena vsled zadnjega govorja ngleškega ministra zunanjosti zadeve, lorda Curzona v zbornici lordov ter stavi povsem določene pogoje.

Del prebivalstva pravi sicer, da ne bo Francija sprejela nobene take ponudbe, ker je za trdno sklenila polasti se Porenske in Ruhr oblasti. To trditev pa zavračajo drugi, ki pravijo, da bi odločeno in definitivno ponudba razkrila celemu svetu stališče in cilje Francije.

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da se peča kancelar Cuno z izdelanjem novih predlogov, ki naj bi dokazali, da obvladuje Francoze le ne fiksna ideja, koju namen je odločiti Porensko od ostate Nemčije.

Kancelar bo baje tudi predlagal, naj znaša skupna vojna odškodnina 35 tisoč milijonov zlatih mark, naj se Porensko popolnoma razmilitarizira in da naj vodi nadzorstvo nad pokrajino Liša narodov, ki naj pazi na to, da ne bodo gromadiči tam nobenega vojnega materialja ali uveli kaže bojne priprave. Tudi Poljska naj bi dobila zagotovila, da bo ostala Nemčija neutralna v službi vojne med Poljsko in Rusijo.

Poslane je mnenja, da bi bilo mogoče na tak način pomnožiti prebivalstvo Male Azije od osmih milijonov na osem in štirideset milijonov.

KMEČKA STRANKA NA KR-MILU NA BOLGARSKEM

Sofija, Bolgarska, 23. aprila. — Izid splošnih volitev na Bolgarskem, v kolikor je postal dosedaj znan, kaže, da je dobila kmečka stranka velikansko večino in dva člena te stranke sta bila izvoljena celo v Sofiji sami.

V Sofiji sta bila izvoljena poleg tega tudi dva komunisti obenem z štirimi člani opozicijskega bloka. Med izvoljenimi sta tudi dva prejšnja ministrska predsednika, Malinov in Danev, ki sta še vedno v ječi.

PREDSEDNIK BO GOVORIL V NEW YORKU

Washington, D. C., 23. aprila. — Predsednik Harding bo odprt danes iz tukajnjega mesta, da govoriti jutri na letnem sestanku članov Associated Press. Svoj nagovor bo imel na banketu, ki se bo vrnil ob tej priliki.

Rim, Italija, 23. aprila. — Italijanski vojaški operacije v Trpolju se nadaljujejo. Te dni so zasedle laške čete mesto Agbedabio, ki je glavno mesto rodu Senuz.

Senuzi so mohamedansko pleme, ki steje približno tri milijone.

V BREMENU IMAO STRAH PRED EGIČANSKIMI MU-MIJAMI

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — Odkar je umrl lord Carnarvon, ki je razkril grobišče slavnega egipčanskega faraona Tutankamona, je izostal obisk egipčanskega oddelka v bremenskem muzeju, kajti večina ljudi je prepricana, da je bila smrt lorda posledica učinkovanja skrivnostnega strupu, s katerim so bili baje potreseni vsi predmeti, nahajajoči se v kraljevi grobnici.

Znanstveniki pa izjavljajo, da niso postopali s truplji navadnimi ljudi tako kot s truplji faraonov in da so jim le izrezali drob ter jih posušili na suhem zraku.

TURKI ZAVRNILI PREDLOG ZA PRISILNO ŽENITEV

Carigrad, Turčija, 23. aprila. — Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da se peča kancelar Cuno z izdelanjem novih predlogov, ki naj bi dokazali, da obvladuje Francoze le ne fiksna ideja, koju namen je odločiti Porensko od ostate Nemčije.

Poslane je mnenja, da bi bilo mogoče na tak način pomnožiti prebivalstvo Male Azije od osmih milijonov na osem in štirideset milijonov.

PROHIBICIJSKI RAVNATELJ V CHICAGU ODSTAVLJEN

Washington, D. C., 23. aprila. — Vrhovni prohibicijski komisar Haynes je danes suspendiral poslužnega prohibicijskega ravnatelja Andrewsja iz Illinoisa temok preiskave v zadevi Grommes Ulrich distilerije.

PREDSEDNIK BO GOVORIL V NEW YORKU

Washington, D. C., 23. aprila. — Predsednik Harding bo odprt danes iz tukajnjega mesta, da govoriti jutri na letnem sestanku članov Associated Press. Svoj nagovor bo imel na banketu, ki se bo vrnil ob tej priliki.

ITALJANI SO ZASEDLI SENUZSKO GLAVNO MESTO

Rim, Italija, 23. aprila. — Italijanski vojaški operacije v Trpolju se nadaljujejo. Te dni so zasedle laške čete mesto Agbedabio, ki je glavno mesto rodu Senuz.

Senuzi so mohamedansko pleme, ki steje približno tri milijone.

VODITELJI REPUBLIKANCEV PROTIRAZBODIŠČU

Washington, D. C., 23. aprila. — Trije najbolj uplivni in mogočni voditelji republikanske stranke so baje izjavili proti načrtu, da bi se Amerika vdeležila svetovnega razsodnišča, ki zboruje v Haagu.

WARDOV ZAGOVORNIK

V kratkem bo obnovljena obrava nava proti milijonarju W. S. Wardu, ki je priznal, da je ustrelil bivšega vojaka Petersa. Oblasti so naročile brzjavni družbi, naj jih da na razpolago vse brzjavke, ki sta jih izmenjala Ward in Peters. Brzjavna družba se je po dolgem obojavljaju vzdala. Pri prihodnji obnavljanji bo igrale te brzjavke avke glavno ulogo. Slika nam kaže Wardovega zagovornika Elwooda Rabenolda.

OBRAVNJAVA PROTIVNIKU PRELOŽENA

Javna zaslišanja proti njemu pa se bodo vršila še naprej. Glasijo se, da je priznal svojo krivdo. — Jugoslavija je najela več posojilo za vojaške sruhe.

Praga, Čehoslovaška, 23. aprila. — Obravnjava proti dr. Tikhonu, prejšnjemu patriarhu pravoslavne cerkve v Rusiji, radi obdolžbe, da je skusal ovirati izvedenje poseljevoj sovjete, je bila preložena v sedanji slučaju za nedolžen čas.

Sovjetsko časopisje je priobčilo takovzvanje priznanje znanega prelata, da se je posredoval, da obvladuje Francoze le ne fiksna ideja, koju namen je odločiti Porensko od ostate Nemčije.

Ta "priznanja" kažejo, da je bil prelat že prej kot enkrat zapravljen od sovjetskih oblasti. Ratno nasprotovo: posredovala je pravljivo, da je zavračajo drugi, ki pravijo, da bi odločeno in definitivno ponudba razkrila celemu svetu stališče in cilje Francije.

Ta "priznanja" kažejo, da je bil prelat že prej kot enkrat zapravljen od sovjetskih oblasti. Ratno nasprotovo: posredovala je pravljivo, da je zavračajo drugi, ki pravijo, da bi odločeno in definitivno ponudba razkrila celemu svetu stališče in cilje Francije.

Praga je pozvala nazaj člane obmejne komisije. — Jugoslavija je najela več posojilo za vojaške sruhe.

Praga, Čehoslovaška, 23. aprila. — Meja med Čehoslovaško in Madžarsko je zaprta. Zaprle so jo čehoslovaške oblasti. Vlad je zaprla več madžarskih uradnikov, ki so baje odgovorni za razne nevestnosti, ko so se vrstile na slovansko-madžarski meji.

Iz Slovaške je bilo izgnanih 60 madžarskih federalistov, 10 pa iz Karpatov. Med izgnanimi je tudi brat škofa Uzhoroda.

Vlada je odpoklicala člane obmejne komisije.

Belgrad, Jugoslavija, 23. aprila. — Jugoslavenska vlada je najela pravljivo, da je zavračajo drugi, ki pravijo, da bi odločeno in definitivno ponudba razkrila celemu svetu stališče in cilje Francije.

Dr. Tikhon je bil pred kratkim interniran v nekem samostanu v bližini Moskve in par dni nazaj so ga prevedli v glavno ječo v Moskvi.

VISOKA STAROST

New York, 23. aprila. — Prejšnji senator Depew, eden najbolj uglednih Amerikanov, je popolnoma čil in zdrav praznoval 89. obljetnicu svojega rojstva.

Haag, Holandsko, 23. aprila. — Posebna komisija predlagala, naj zgradi vlada par ladij, ki bodo ščitile holandske interese v holskem vzhodni Indiji.

TURKI NA LAUSANNSKI KONFERENCI

Turki so izjavili, da ne bodo prišle Chesterjeve koncesije pred konferenco, ker jih ne more nikdo prisiliti, da bi razpravljali o njih. — Koncesije so privatna zadeva turške vlade. — Pri konferenci bodo igrale Združene države poglavito ulogo.

Lausanne, Švica, 22. aprila. — Turčija ne bo hotela razpravljati o Chesterjevi koncesiji. Tako so izjavili turški delegati na predvečer obnovljenja mirovne konference. Ismid paša, načelnik turške delegacije, je izjavil:

"Chesterjeva koncesija je privaten dogovor med Turčijo ter ameriškim državljanom. Nobenega opravka nima Lausannu."

Ismid paša se ni hotel spustiti v podrobnejšo razpravo glede predmeta, o katerem so drugi domnevali, da bo glavni predmet razprave na konferenci. Rečad bej,

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" imajo vseki dan izvzemni nalogi in prenose.

Dopolni krov podpis in izvzemnost se ne priboljuje. Denar naj se blagovati po
šilji po Money Order. Pri spremembri kraja naravnosti, pravimo, da se nase
tudi prejmejo blagovne nameni, da hitreje najdemo naslovino."GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 276

MODERNO SUŽENJSTVO

Ni dolgo tega, ko so imele ameriške železnice, premogovne kompanije, jeklarske družbe in druge organizacije delodajalev, ki zaposljuje veliko število delavnikov, svoje agente v vseh evropskih državah.

Prihajali so. Tisoči in tisoči. Probrodne družbe so napravile mifione, ko so jih prevedle preko oceana, nje in njihove družine.

Njihova naloga je bila opozarjati ljudi na velike prednosti, katerih bo deležen navaden delavec, če se izseli v Združene države ter jim prisreže zvestobo.

Ti navadni delave niso ostali stalno v Ameriki, pač pa hodili sem in tja, v Evropo in nazaj.

Tudi železniške družbe so imele velikanske dobičke vsled prevažanja priseljencev, neoziraje se na indirektni dobiček, si so ga imele vsled povečanja prebivalstva ter ustvarjenja velike množice neorganiziranega dela.

Premogovne kompanije, jeklarne in druga velika podjetja, v katerih je pretežna večina delavev neizurjena, so bile založene z neomejeno zalogo neizurjenih delacev.

Polagoma pa so spoznali vlečindustrialeci, da so novi priseljeni dober materijal za organizirano delavsko gibanje in da so priseljeni vzgojeni v evropskem delavskem duhu in gibanju.

Ameriški industrialeci so tudi spoznali, da so številni priseljeni razočarani, ker so videli, da niso ameriške ceste tlakovane z zlatom in da je večji del naše svobode le na bapirju.

Pretežni del onih, ki so se udeležili naših največjih in najbolj trpko izvojevanih stavk, je bil inozemskega izvora. Teh inozemcev so se delodajaleci naveličali, ko je izbruhnila vojna.

Prvi korak podjetnikov je bil, da so izčistili hišo ter navdali s strahom inozemcev ter domačine.

Vprizorili so pogone in deportacije. Nato so pa priseljeni postavili prikrojili, z uveljavljanjem kvot.

Sedaj pa predlagajo, naj se vzame vsakemu priseljenemu odtis prstov. Vsi priseljeni bodo prišli na ta način v galerijo zločincev, če bo ta postava res sprejeta.

Vsakemu posameznemu priseljencu bodo povedali, da že čaka nanj ladja, ki ga bo odvedla v domačo deželo, kakor hitro se bo skušal poslužiti pravie ameriškega državljanstva, če bo skušal organizirati ali vzgajati svoje delave.

Tukaj rojenih Amerikanec seveda ne morejo deportirati, in če so previdni, jih tudi ne bodo spravili v ječo.

V Ameriki rojen delavec, je preveč omejen, da bi se organiziral ali se pa boji. Poln je predvodov, ki so mu jih vibili v glavo glede prostordjenega Amerikana ter glede enake prilike za vse.

Podjetniki so mu kupili klavir, polištvo ter mu istočasno obesli krog vratu mlinski kamen v obliki močca.

On pa domneva, da je gospodar v svojem domu.

V sedanjem času je priseljeni delavec cilj vseh napadov. Delavei, ki so bili rojeni v tej deželi, dovoljujejo sprejem takih delavstvu sovražnih postav brez vsakega protesta.

Kmalu pa bo napočil dan, ko bodo spoznali, da so sužnji, da jih oblasti tehtajo ter jemljejo odtise prstov, jih fotografirajo ter spravljajo v poseben seznam.

Zakon o minimalni plači.

Najvišje sodišče Združenih držav je proglašilo protinstavni zakon o minimalni plači za delave v Distriktu Columbia. Dvanajstero držav je vzakonilo slične postave, takozvane Minimum Wage Laws, s katerimi se določa, da delavka mora prejemati najmanj po zakonu določeno mezzo. Odločba najvišjega sodišča Združenih držav, ki se tiče le zakona za District of Columbia, ustreže seveda vplivati tudi na slične zakone v drugih državah; radi tega je ta odločba izvajala mnogo komentov v javnosti.

Razsodba, da je minimalni mezdni zakon protinstaven, treba smatrati za veliko nesrečo, ki den. Upali smo, da uveljavljanje delavcev v Združenih državah.

VEČ KOT VSAKE DRUGE OTROČJE HRANE SKUPAJ

VEC otrok je vzrejenih na Eagle Mleku kot na vseh drugih otročjih hrana skupaj! Ta izjava je popolnoma potrjena od tisocih pric, kot pričevanj, katere dobimo letno od zdravnikov in hvaležnih mater. Vprašajte svoje sosedje, kjerkoli stanujete o Eagle Mleku. Dobili boste se Eagle Mleko otroke vseporosod o koli sebe.

Dokazano je bilo, da otroci, ki se hranijo z Borden's Eagle Mlekom, bolje napredujejo ter se fizično bolj razvijajo, kot če se hranijo s kakim drugim nadomestilom za mleko.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

eno izmed sredstev za izboljšanje tega položaja. Dobre nam je znano, kaj so takši zakoni storili v Distrikta Columbia in drugje. Zna mo, da je povprečna mezdza za ženske v nekaterih državah, ki nimajo takih zakonov, znašala manj, kot je minimum, ki ga dovoljujejo zakoni v državah California, Washington, Oregon in v Distriktu Columbia in drugje. Znamo, da je povprečna mezdza za ženske v nekaterih državah, ki nimajo takih zakonov, znašala manj, kot je minimum, ki ga dovoljujejo zakoni v državah California, Washington, Oregon in v Distriketu Columbia. Znamo tudi, da so nekateri napredni delodajaleci v mnogih krajih zagovarjali minimalni mezdni zakon kot sredstvo za stabilizacijo industrije in ustanovitev resnično visokih standardov v industriji.

Kaj naj bo naš prihodnji korak? V tem trenutku je težko še kaj reči, ali zdi se mi, da je tu troje sil, ki utegnijo kaj storiti v tem pogledu. Javno mnenje je morda najmočnejša izmed teh treh sil, in se lahko zanašamo na to, da bo javno mnenje v teku časa odločilo, da nikak delodajalec nima moralne pravice — pa naj mu tudi najvišje sodišče daje legalno pravico — da bi plačeval ženski manj kot mezzo, zadostno za življenje. Napredni delodajaleci, katerih je bival Bogu tuti preeej v tej deželi, bodo, kakor upamo, propovedali nauk, da naj slabše plačani delave niso nikakr najcenejši delavei, dočim morajo delavke same imeti priliko, da pokažejo, da so vredne svoje plače.

Nemški cesar Viljem se misli v kratkem naseliti na otoku Krfu v znanim gradu Achileionu, ki ga kot plen pograbili seveda Italijani. O teh ekscesarskih nameñih se sedaj mnogo pisari v Evropi, dasi se svet ne meni več za tega živega mrtveca. Baš radi tegu skudenila, skupaj umreti. Mladi Jurij je popil strup in legel na posteljo. Mati je hropečega sina pokrila z blazinami in čakala tako dolgo, da je izdihil. Nato mu je vtaknila med triprstne prste šopek vijolie. Potem se je obesila na kljuko pri durih. Ostavila sta pisno, da gresta zaradi nezmoške bude preostrovljivo v smrt. Kaj je prestala ta mati, nekdaj ugledna oficirska gospa! Umrla je dvanajstkrat, s sinom in sama.

Zanimiv proces.

Londonski listi pišejo o zanimivem procesu, ki ga vodi znana angleška pevka Phyllis Lett proti tovarni za gramofone. Pred desetimi leti je pela teji tovarni 19 opearnih arije, od katerih je 16 prislo na plošče. Reprodukeija je bila preeej pomankljiva. V desetih letih je pevka izpopolnila svoj glas in postala slavna. Gramofonske plošče z njenimi ariji so postale zelo popularne, posebno pa one tri arije, ki jih prej tovarna sploh ni hotela reproducirati na plošče. Slaba gramofonska reprodukeija je škodovala umetniškemu ugledu pevke tako, da v zadnjem času sploh ni mogla dobiti angažma. Zato je vložila proti tovarni tožbo za odškodnino in učinkenje slabih gramofonskih plošč.

Mati in sin.

V Pragi sta živelia stotnikova vdova Emilia Mixa in njen sin Valdemar, 22letni pravnik. Živila sta v strašni bedi: bila sta brez imetka, brez dohodka, brez zasluga. Valdemar je skušal najti službo, a vse zmanj. Zato sta skedenila, skupaj umreti. Mladi Jurij je popil strup na posteljo. Mati je hropečega sina pokrila z blazinami in čakala tako dolgo, da je izdihil. Nato mu je vtaknila med triprstne prste šopek vijolie. Potem se je obesila na kljuko pri durih. Ostavila sta pisno, da gresta zaradi nezmoške bude preostrovljivo v smrt. Kaj je prestala ta mati, nekdaj ugledna oficirska gospa! Umrla je dvanajstkrat, s sinom in sama.

Izvoz tobaka dovoljen.

Iz Beograda poročajo, da je finančno ministrstvo odobrilo sklep uprave državnih monopolov, po katerem se naj izvozi 100,000 kg najmočnejšega tobaka. Ker se bo ta točka prodala izključno za zdravno saluto, se računa, da dobi državna blagajna 20 milijonov frankov.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

**NA KRVAVIH
POLJANAH**

Spisal Ivan Matičić

Cena s poštino

\$1.50

Peter Zgaga

Vse na svetu se izplača. Le avstrijski kron se ne izplača ponarejati.

Katoliški patriarh Tikhon je priznal, da je šebral proti Rusiji in boljševiški vladi.

Zločinsko ščuvanje proti vladje je takoj ob ustanovitvi največji denarni zavod v državi.

Svet se ne sme čuditi, če se mu boljševiška vlada ne bo uljudno zahvalila.

Duh avstrijskev Še ni izmrl med našim narodom.

Pri neki slovenski zabavi so slovenski godei odlikovali svojega pevca zlatim križem.

V Downtownu ni zaenkrat nobene slovenske gostilne.

Kot sem videl v nedeljo, se lahko rojaki tudi brez gostiln počnoma zadovolje.

Iz Hugo, Okla., poročajo: Pri sestavljanju porote je izbral sodnik za poročnika tudi edinega peka, ki je v tem kraju. Ženske so se pritozile, češ, kdo nam bo pa kruh pekel. Sodnik jim je odvrnil: Če so vaše matere in stare matere znale same peči kruh, zakaj bi se pa ve ne naučile!

Sodnik je okrunen človek. Najbrže se mu ne smilijo možje, ki bodo morali jesti kruh, katerega jem bodo žene spekle.

Ko je neki poslanec v angleški zbornici predlagal, naj vlada uveljavi prohibicijo, se je pet poslanec takoj strahovito zasmejal, da so dobili krčni napad ter so morali iskat zdravniške posloge.

Moj Bog, kako čudni smo ljudje. Povejte naprimer komu, da je na nebuh petdeset milijonov zvezd. Verjel vam bom kot pribito.

Najboljši odvetniki v Dalmaciji. Iz Beograda poročajo, da je na podlagi st-margheritskega spoznajmo vsem italijanskim odvetnikom v Dalmaciji podeljeno dovoljenje da smejo tamkaj vršiti odvetniški poklic. Tako v Jugoslaviji. Kako pa delajo Italijani z našimi ljudmi v Juž. Krajini?

Iz Jugoslavije.

Nova inozemska banka v Jugoslaviji.

Iz gospodarskih krogov v Beogradu doznavata dopisnik "Jutra", da je sklenila skupina francoskih in angleških finančnikov, na čelu jima Rothschild, otvoriti v Jugoslaviji veliko banko, ki se bo imenovala "Agrarna banka" in bo bila takoj ob ustanovitvi največji denarni zavod v državi.

Lepa dota iz Amerike.

Med jugoslovanski izseljeniki v Ameriki je postal v dobrem spominu Mihajlo Kraguljević, ki je bil nekoliko let učitelj v ameriških naselbinah. Imel je dvoje otrok, sin in hčerko. Ko mu je umrla žena, se je z otroci vrnil v Bosno, kjer je kmalu nato umrl.

V Ameriki je bil svoja otroka zavarovala za skromno sveto. Od tega je poteklo 15 let. Nedavno je jugoslov. poslanec v Washingtonu jučer v Beograd, naj se izseliti med našim narodom.

Pri neki slovenski zabavi so slovenski godei odlikovali svojega pevca zlatim križem.

V Downtownu ni zaenkrat nobene slovenske gostilne.

Kot sem videl v nedeljo, se lahko rojaki tudi brez gostiln počnoma zadovolje.

Iz Hugo, Okla., poročajo: Pri sestavljanju porote je izbral sodnik za poročnika tudi edinega peka, ki je v tem kraju. Ženske so se pritozile, češ, kdo nam bo pa kruh pekel. Sodnik jim je odvrnil: Če so vaše matere in stare matere znale same peči kruh, zakaj bi se pa ve ne naučile!

Sodnik je okrunen človek. Najbrže se mu ne smilijo možje, ki bodo morali jesti kruh, katerega jem bodo žene spekle.

Ko je neki poslanec v angleški zbornici predlagal, naj vlada uveljavi prohibicijo, se je pet poslanec takoj strahovito zasmejal, da so dobili krčni napad ter so morali iskat zdravniške posloge.

Na svetu so štiri stvari, ki imajo izvanredno veliko naglejno: brezični brzjav, brzjav, telefon in zaupati ženski važno skrivnost.

Italijani odvetniki v Dalmaciji. Iz Beograda poročajo, da je na podlagi st-margheritskega spoznajmo vsem italijanskim odvetnikom v Dalmaciji podeljeno dovoljenje da smejo tamkaj vršiti odvetniški poklic. Tako v Jugoslaviji. Kako pa delajo Italijani z našimi ljudmi v Juž. Krajini?

POZOR ROJAKI

Prejšnje stevilo rojakov se je zglasilo in poslalo aro za parnik.

"Paris" za 16. maja

In ako je Se kateri, ki želi

PREDPISI IN NAVODILA ZA AMERIŠKO DRŽAVLJANSTVO

Z odobrenjem vlade Združenih držav priredil Jugoslovenski Oddelek

(Foreign Language Information Service — Jugoslav Bureau.)

NATURALIZACIJSKO POSTO-PANJE OBSTOJI IZ TREH STOPINJ.

Prva stopnja: — Kdor se poteguje za ameriško državljanstvo, mora najprej izjaviti svojo namero, da hoče postati državljan Združenih držav. To izjava mora podati pred tajnikom (clerk) katergašobi sodišča, pristojnega za naturalizacijo inozemcev, v okraju, kjer inozemec živi. Temu postopanju se pravi po domače: "vzeti prvi papir". Da poda izjava o nameri, mora inozemec biti vsaj osemnajst let star. "Prvi papir" lahko dobi vsak čas, potem ko se je za stalno nastanil v Združenih državah in se je odločil, da želi postati ameriški državljan.

Druga stopnja: — Ře prej kot dve leti in ne kasneje kot sedem let potem, ko je kandidat za državljanstvo dobil svoj "prvi papir", on mora napraviti prošnjo, naj se mu podeli ameriško državljanstvo, in vložiti to prošnjo pri sodnem klerku. Zahteva se, da je bil prosilec vsaj skozi pet let neposredno pred vložitvijo prošnje nastanjen v Združenih državah in vsaj skozi eno leto poprej v óni državi, kjer vloži prošnjo. Prošnjo za naturalizacijo imenuje dostikrat: "vzeti drugi papir".

Tretnja stopnja: — Prosilec mora priti pred sodiščem v javnem zasedanju z dvema pričama, podvreči se skušnji, zapriseči zvestobo Združenim državam, in dobiti državljanški papir. To postopanje se imenuje "končno zaslisanje". Med vložitvijo prošnje za naturalizacijo in končnim zaslisanjem mora preteci vsaj devetdeset dni.

V naslednjem bomo natančnejše opisali te tri stopnje v naturalizacijskem postopanju: 1. izjava o nameri, 2. prošnjo za naturalizacijo in 3. končno zaslisanje.

1. Izjava o nameri. (Declaration of Intention)

Predhodna tiskovina. — Prosilec si mora najprej priskrbeti tiskovino (Form 2213, zv. "Facts for Declaration of Intention"). Tako tiskovino lahko dobi od sodnega klerka, naturalizacijskega uradnika (United States Naturalization Examiners) in dostikrat od ljudskošolskega učitelja. Tiskovina je brezplačna, niti ni treba plačati ničesar, ako kdor druge pomaga izpolniti tiskovino, kajti naturalizacijski uradnik, ljudskošolski učitelj in mnoge dobrodelne organizacije pomagajo prosilec pri tem brez nikake pristojbine.

Dr. Robida.

— Moje sreča je ko zlata skrinje tvojega poljuba. — je rekel solnečni oblak ob zahodu.

Varno, takojšnja odpomoč za

Eina minut — in bolečina bo izginila. To napravijo dr. Scholl's Zino-pads. Varno in hitro z odstranjencem vročaku. — drgnjenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino pada so varne. Nobene nevarnosti infekcije ali zastrupljenja krvi, kar je večkrat posledica rezanja kurjih očes ali uporabe močnih zravil, vsebojčic "kisline".

Kaj je Declaration of Intention? Izjava o nameri je zaprisedenza izjava, da prosilec namerava postati državljan druženih držav, stalno stanovati v Združenih državah in odreči se za vedno vsaki zvestobi napram katerisobi tuji državi, posebno oni državi, katere državljan ali podanik je on sedaj. Izjava navaja tudi nekatere podat-

**Dr. Scholl's
Zino-pads**

Izdeluje J. W. The Scholl Mfg. Co., Izdeloval Dr. School's Foot-Bassett, predpisovan za udobnost noge in zdravil za noge.

Prispevilo je — ne bo več bolj.

Knjigarna "Glas Naroda"

Molitveniki:

Bož med nami v platno vezano	.50
Daina pača v platno vezano	.125
Duisa popolna v platno vezano	1—
Marija Varhinija:	
v latno vezano	.50
v unje vezano	.50
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.50
v usnje vezano	.50

Poučne knjige:

Anglico-slovenski slovar (Dr. Kern)	.50
Angeljana služba ali nauk kako naj se v sv. misli strči10
Domači zdravnik po Knaju125
Domači živinodravnik125
Dva sestavljeni plesa: Četverka in beseda spisano in narisano35
Jedopustivo. Praktika knjiga za naše gospodinje.	
Trdo vezano50
Levodreža75
Hitri računar50
Ugovarjava. Zemljepisni pregled	.125
Knjiga o lepem vedenju,	
Trdo vezano50
Knjiga o dostenjavnem vedenju ..	.50
Mlekarskovo o črticami za živil- norejo75
Nemško angleški tolmač50
Največji spisovnik-ljubavnih piev ..	.50
Nemščina brez učitelja	
1. del50
2. del50
"Ravila za oliko55
Perotinizer.	
1. letnik50
2. letnik50
3. letnik50
"Raktični računar75
Ročni slovenčen in slovenko-ang- leški slovar60
Slovenško-angloška slovenica, s slovarjem, trdo vezana150
Svetlo pismo stare in nove zaveze, vsebuje 1840 strani300
Slošno knjigovodstvo. 1. in 2. del \$2.50	
Slovenško-italijanski in Italj.-slov. slovar100
Slovensko-nemški in nemško-sloven- ski slovar50
Slovenska Narodna mladina	1—
Umrni čebelar50
Čošilna knjžica50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pism, trdo vezano50
Zgodobne svr. pisma30
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo- vencev	
1. zvezek55
2. zvezek55
Razne povesti in romani:	
Amerika in Amerikanec, trd. vez.	.400
Andrej Hofer50
Beneška vedeževalka35
Belgrajski Biser35
Čurke in porečnosti40
Beli rojaki, trdo vezano100
Boy, roman, trdo vezano75
Božja pot na Bledu25
Božja pot na Smarzo Goro25
Balkanska Turška vojaka50
Carovnica starega grada25
Cvetke25
Ciganova osvetla35
Čas je zlato30
Vetinja Borograjska50
Doli z orojem50
Dve slike — Njiva, Starka — (Meško)50
Dolga roka50
Devica Orleanka50
Dom in svet. Letnik 1908200
Duhovni Boj25
Elizabeta25
Fran Baron Trenk120
Fra Diavolo50
Gozdovnik (2 zvezka)75
Grešnik Leonard. (Ivan Cankar)	
Gotevski katekizem25
Gruda umira50
Hedvika35
Humoreske, Groteske in Satire	
z dobe punta in bojev50
z zapeške globeli50
črnela50
Ios. Jurčič spisi:	
zv. Čvet in sad. Hči mestnega odenika, Broširan75
Trdo vezano100
zv. Sosedov sin. Sin knežeca	
cesarski id. Broširan75
Trdo vezano100
zv. Dr. Zobec, roman. Tugom- er, tragedija v 5. dejanjih.	
Trdo vezano100
Kraljevič in berac25
Kraljevska Mučenica, trdo vezano50
Tarmen, trdo vezano40
Judiske povesti. — Od hiše do hi- še. — Sin50

Ijdinska knjižnica:

1. zv. Znamenje štirih50
2. zv. Darovana, Zgodovinska povest50
3. zv. Jernak Zmagovat. — Med Plazovi50
4. zv. Malo življenje50
5. zv. Zadnja knežica vojske75
6. zv. Gostjev sin50
7. zv. Pribajev50
8. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)50
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)50
10. zv. Pasjeglavel50
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)50
12. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)50
13. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)50
14. zv. Ljubljanska silka50
15. zv. Ivana Mineria, Povest iz Spanjske življenja50
16. zv. Ne v Amerike. Po resni- čnih dogodkih50
17. zv. Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti.	.50
18. zv. Ripoširano50
19. zv. Misija življenja. (Ivan Cankar)	.50
20. zv. Mrtvi Gosil50
21. zv. Misterijster50
22. zv. Mali Katedri50
23. zv. Modja50
24. zv. Mirko Poštanjaković50
25. zv. Nitra arca. Povesti. (I. Tavčar)	.50
26. zv. Nasja Vas. 1. del vsebuje 14 po- vesti. (Novčan)50
27. zv. Nasja Vas. 2. del vsebuje 9 povesti Vezano50
28. zv. Broširano50
29. zv. Na Indijskih otokih50
30. zv. Naseljeni50
31. zv. Na Preriji50
32. zv. Nihilus50
33. zv. Na krvavih Poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov blise- ga, slovenska polka50
34. zv. Narodna Biblioteka: Amerika in povsed dobre, dom- aj noboljše50
35. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar50
36. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
37. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
38. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
39. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
40. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
41. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
42. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
43. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
44. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
45. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
46. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
47. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
48. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
49. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
50. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
51. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
52. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
53. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
54. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
55. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
56. zv. Nastajanje in slovenko-ang- leški slovar, s slovarjem, trdo vezana50
57. zv. Nastajanje in slo	

Ljubice Habsburžanov.

(Nadaljevanje.)

Najprej se je razširjala napačna domnevna, da bo nadvojvoda Franjo Ferdinand vsled neenakorodnega zakona izgubil prestolonasledstvo. Toda niti v Avstriji niti na Ogrskem ni bilo ustavne določbe, ki bi izključevala nadvojvodo zaradi njegovega neenakorodnega zakona od prestolonasledstva. Pragmatična sankeja bivšega cesarja Karola VI., ki je postala zakon, sicer ni obsegala o nasledstveni pravici otrok iz zakonev nadvojvod z neenakorodnimi osebam nobene dolobe a vendar so bili ti otroci vsled domačega avstrijskega zakona, ki je bil za Franca I., in njegovega naslednika Ferdinandoma v mnogih ozirih neizpremenjen, od nasledstva izključeni. Ker pa dolobe hišnega zakona niso bile nikoli v obvezni obliki razglasene in jim je torej manjkalo brezpogojne zakonite veljavnosti, bi lehko kar je odredil cesar Ferdinand Dobrotljivi, drug cesar spet odpravil.

Zato je moral nadvojvoda dne 28. ročnika 1900., v dvornem gradu v navzočnosti ministrov in najvišjih dvornih dostojanstvenikov odreči se nasledstvu svojih otrok in priznati, da bo njegov zakon z grofico Chotkovo samo morganatičen.

Tako je moral nadvojvoda dne 28. ročnika 1900., v dvornem gradu v navzočnosti ministrov in najvišjih dvornih dostojanstvenikov odreči se nasledstvu svojih otrok in priznati, da bo njegov zakon z grofico Chotkovo samo morganatičen.

Grad Konopišt je bil zmerom priljubljeno prebivališče nadvojvode Franca Ferdinanda; zato se je takoj po poroki s svojo soprogo umeknil tja. Ta grad leži v sru Češke, sredi pota med Prago in Taborom, blizu Benešova. — Nadvojvoda ga je kupil od princa Lobkovicia. Bile so in soše v njem spravljen krasne zbirke in dragocene umetniške zakladi. Nekaj je bil ponosno in močno utrjen trdnjava. V zadnjih letih je bil nemški cesar Viljem tukaj pogost gost, zakaj bil je zaupen prijatelj gostitelja, dokler ni nadvojvoda Franjo Ferdinand z delo tragična usoda neposredno pred izbruhom svetovne vojne.

Spošno znano je, da se je Franjo Ferdinand po svoji poroki izpre-

sledstva preiti na njegovega brata Ottona, moža saksanske princinje Marije Jožefe. Kljub temu je treba priznati, da to, čemur se je bil s prisojo odrekel, ni bilo brez resnega pomena.

Pred poroko se je sišalo, da bo cesar podelil grofici Chotkovi naslov nadvojvodinje - soproge, da tudi o tem se je govorilo, da bo zakon z opustitvijo vprašanja nasledstva izvzet kot morganatičen zakon. Tudi če bi grofica Chotkova postala soproga cesarjeva, bi se ji bilo treba podvrci posebnim predpisom dvorne etike. Če je naprimer hotela spremljati nadvojvodo na kolodvor, kadar se je namenil kam odpeljati, se je na kolodvor lahko peljala ž njim v cesarskem vozu, s kolodvora pa je morala rabiti drugo zano pripravljeno kočijo, zakaj z vozom z zlatimi žarki in služabniki v slavnostnih livrijah se ni smela voziti sama. V dvorni loži, najsihi v gledališču ali pri dirkah, ni smela ž njim sedeti. In takim zastrelim nazornom in formalitetom se je pripisovala velika važnost!

Iz tega je jasno, da grofica Chotkova ni mogla uživati dostojanstva svojega soproga, prihodnjega vladarja, njene skrbi pa kot soproge, niso bile nikakor omejene.

Grad Konopišt je bil zmerom priljubljeno prebivališče nadvojvode Franca Ferdinanda; zato se je takoj po poroki s svojo soprogo umeknil tja. Ta grad leži v sru Češke, sredi pota med Prago in Taborom, blizu Benešova. — Nadvojvoda ga je kupil od princa Lobkovicia. Bile so in soše v njem spravljen krasne zbirke in dragocene umetniške zakladi. Nekaj je bil ponosno in močno utrjen trdnjava. V zadnjih letih je bil nemški cesar Viljem tukaj pogost gost, zakaj bil je zaupen prijatelj gostitelja, dokler ni nadvojvoda Franjo Ferdinand z delo tragična usoda neposredno pred izbruhom svetovne vojne.

Spošno znano je, da se je Franjo Ferdinand po svoji poroki izpre-

menil tako, da je postal v širokih slojih naroda naravnost nepriljubljen. On in njegova soproga sta se dala od lakomnosti zapeljati k naravnosti nedostojnim činom. Na Konopištu sta se tudi Franjo Ferdinand in Viljem dogovarjala o svetovni vojni, katera je pa oba odpinhila s pozorišča zgodovine.

Nadvojvoda Ernest in gospodična Skublicssova.

Ko sta se kmalu druga za drugo slavili poroki Štefanije in nadvojvoda Franca Ferdinanda z grofico Chotkovo, povisano na knezinjo Hohenberško, ni nihče stutil, da je v habsburški hiši tako bogati neenakorodni zakonom snart medtem razdržila istotako neenakoroden zakon, o katerem nihče ni vedel, ki je ostal celo bliži stojecim osebam dolga leta neznan.

Zgodovina tega zakona je zelo čudna, in se sme imenovati, obenem romantična in tragična. — Tragika se tu suče manj okoli zakskega življenja kakor bolj okoli zunanjih okolnosti, ki so ga sprosmjale. V širši okolici nadvojodske soproge, s čemer pa ni mogoči ožji krog, torej družina in sluzinčad, so splošno menili, da po naših moralnih pojmih izvor etvorice otrok ni čisto soliden, da te otroke so smatrali kratkomalo za nezakonske. Poleg tega je rodbina tudi živila v nič kaj sijajnih razmerah.

(Dalje prihodnjič.)

13 samomerov v enem dnevu.

V Berlinu se je na veliki četrtek ubito oziroma skušalo ubiti po poročilu policije, nič manj kot 13 oseb. Veliko pozornosti vzbujati dejstvo, da se med temi kandidati smrti nahaja 9 mladih žen in dekle. Poročilo poudarja, da je pred vsem beda tisti faktor, ki žene toliko ljudi v smrt.

Razni nazori o ljubezni.

Babjaki so najmanj simpatična sorta moških. Njim ne gre nobena vest v beli atlasovi obleki, posuti z mirtvimi ejetvami in z brižljavnim venecem v laseh, na njem desni njen stric in obenem priča, grof Loewenstein, na levem poglavar Chotkove hiše, grof Karol Chotek, potem najbljži sorodniki neveste, potem vrhovni dverjanik grof Nestic, ki je bil obenem ženinova priča. Poroka je izvršil dekan Hykyš ob asistencu dveh kapucinov. S preprostim, a genljivim govorom je poudaril resnost trenutka, ki izpoljuje najbolj gorečo željo poročencev in ju združuje v nerazdržljivo zvezo. Svoj — da — sta oba poročena izrekla z jasnim glasom, da je bilo slišati po celih kapeli.

Ob poldvanajstih so sedli k obedu, pri katerem je zaklicala ženinova mati in ž njo vsi gostje trikraten živio novoporodenemu. — Ta dva sta takoj po obedu odheli na Konopišt na pardinevno prebivanje. Nadvojvodinja Marija Terezija se je podala s svojim hicerama v Hamburg, da bi se od tam s svojim soprogom, nadvojvodo Karolom Stefanom odpravila na sever.

Zakon Franca Ferdinanda z Chotkovo je bil tare samo morganatičen. Tak zakon je sicer moralno in civilnopravno enak vsemu drugemu zakonu, toda so proga in otroci nimajo, kar se tiče nasledstva na posestivih v stanu in dostojanstva, enakih pravie. Brez resnične ljubezni ni resnica zvane. Nobene ženske si nisem pridobil, ki je nisen ljubil, in pridobil sem jo le, ker sem jo ljubil. Globoko in pošteno. Kakor svetulka, ki gori z visokim plamenom, a po kraticih urah zato ugase. Kakor Don Juan. Ljubil je vse ženske, ki so napravile manj vtisk, zakaj njegova ljubezen je bila večna. Toda utrudila se je, pojemala in vzplamela načnemu za novo ženo, znova in znova.

Zenske nikoli ne osvojijo z dobiti, anekdotami, smehom. Znati moraš, da jo gineš do solz. Le kdor za bini nevsišljiva globok v tih resnenben, zmaga. Ženska mo-

ra biti prepričana, da je v očeh svojega oboževalca izjema, da nočna druga ni lepa ali blažja ali pametnejša ali elegantnejša ali ljubeznejša. Ženska mora žutiti, da raste v svoji ceni, dokler se ne smatra na vrhunev. Kako vzheno, časeno, močno se čuti nad njim — siromakov! Srečna je, in nekoga due se poniža k njemu.

Moder moški, ki pozna ženske vsaj nekoliko, se ne bo nikoli bolj za takožane velike lepotice. Najmanj hvalezni objekti ljubezni so te čudovite krinice. Razen lepot nimač navadno prav nicesar: niti ogaja, niti duha, niti duše. Sposobne niso niti močne niznje, niti močne ljubezni. Lepota jas je vse in ljubijo le sebe. Pričakujejo princeva ali milionarja. A ga ni. Dokler ne dosežejo tridestega leta. Potem vzamejo starek ali tepe.

Zenske ne ljubijo Slev. Čestitec mora biti skromen, a ponosen in pogumen. Z ljubimcem se hoče ženska postaviti. Vsakdanji ne sme biti, nego se mora s čimerkoli odlikovati od drugih: z dobrotnostjo ali zlobnostjo, duhovitostjo ali zvitostjo, eleganco ali genjalnoščjo, podjetnostjo, pojednostojljivost in použitvijo le te, kar je obupanam devicam okoli štiridesetega leta.

Kdor ponižuje svojo ljubico, ponižuje sebe. Skopuh, ki zlorablja dekle ali ženo za svojo sužnjo, mori ljubeče sreče. Žena predstavlja moža ne le s svojo duševno, nego tudi zumanjo kulturo. Kakor govor, kakor se vede, kakor je oblečena in obuta žena ali ljubica, takšen je njen moški rovar — vsaj po duši. Ako ni, gresta prej ali pozneje narazen — vsaj po duši. Povej mi, koga ljubiš, in povem ti, kdo si! Nahjuje je,

Zagonetno, toda resnično.

Ali so res izmrli učeni zločinci?

(Konec.)

Ozrimo se deset let nazaj. V onih dneh je bil zločinec navaden, propast tat in tak je ostal. Če se je pečal z vloži v blagajne, katera je bil nekako različen, aristokrat v svojem svetu. Vlomilec v hiši so predstavljali srednji razred, v katerega so spadali tudi povečni roparji. Drugi mali tatovi, med nimi žepni, so spadali v še nižji razred. Zločinke, z izjemo tatin v velikih prodajnah ter žepnih tati, so predstavljale razred zase.

Kot v vsaki drugi stvari na svetu, se je pojavil razvoj tudi v kriminalnem svetu, ki je korakal naprej z napredovanjo civilizacije.

Moderni kriminalni načini kot oni Kitajca, katerega je opisal Bret Harte, so skrajno čudni, in celo najboljši detektiv se seznam z njimi le počasi in naporno. Tenynson pravi nekje, da so pogledali znanstveniki v bodočnost tako daleč kot more videti človeško oko in isto tudi lahko trdimo o zločinec današnjih dni. On spoznava, da so včerajšnje metode zastareli in prične se posluževati današnjih.

Nadaljnji detektiv, ki je v zvezzi z znano detektivsko agencijo in ki je v tem poslu že več kot dvajset let, je odgovoril na vprašanje, če je še kaj premetenih zločincev, da jih je torej treba seznam.

V prejšnjih časih, — je rekel, — je bilo dosti premetenih zločincev in še danes jih je v izobilici. Zločini so se izprenimeli in z njimi tudi tipi zločincev, a konfidenti ali pa skladnični roparji so danes prav tako prebrisanici kot so bili oni, ki so pred tridesetimi leti kradli nakit v bogatih hišah.

V prejšnjih časih, — je rekel, — je bilo več premetenih zločincev, da je bilo popravljeno 533.977 hašč, popraviti jih je torej treba še 208.016.

Od 3.300.350 ha obdelane zemlje je bilo poškodovanih 1.923.479 ha. Od tega se sedaj nahaja v normalnem stanju 1.698.200 ha; za obdelovanje je treba vzpostaviti še 225.279 ha.

Tvernje je bilo poščenih in težko poškodovanih 22.900; od teh je do 1. januarja t. l. bilo popravljeno 1.690.183 duš; sedaj jih je komaj 4.074.670.

Zanimivo je vedeti, da so Nemci najbolj pustosili po krajih, ki so bili bogati na zemeljskih predelih ali pa industrijsko razviti. Ti kraji sami so pred vojno plačali eno petino celokupnih francoskih davkov.

Škoda, ki so jo Nemci prizadeli francoski zemlji, znaša 102 milijardi zlatih frankov. Francija je moralno škodo plačevati do konca iz lastnih sredstev ter je v ta način potrošila nad 50 milijard frankov. Nemčija pa na račun obnovne izročila komaj 4 milijarde. Ako primerjamo ti dve postavki, nam postane umilivo, zakaj so Franciji zasedli Poruhrije. Pravilno je, da Francija ne more v finančnem pogledu vropasti same sebe, če hoče popraviti nemške grehe; iz tega razloga je prisiljena na Nemčijo s silo. Zasedba Poruhrije ni nič drugega, nego prisilno jamstvo za obnovno poročenje francoskih krajev.

Metoda, katere se poslužuje taktični tati, da je izginil kak dragocev prsten in še dosten težje zaslediti tatu ter mu dokazati krvivo. Pomenja namreč, da je treba zaslediti tatu ter izvabiti iz njega priznane tativne. Ob istem času je treba najti človeka, kateremu je tat prodal kamen, zato ali platin ter ga dovesti do priznanja, da je kupil blago in pa kup papirja s pravim bankovcem na vsaki strani. Konfidenčne sleparije so danes bolj kompleksne ter obstajajo v glavnem v sleparjih kupcijskih transakcijah.

Kaj vse so se naučili moderni zločinci v primeru z onimi pred pet in dvajsetimi ali tridesetimi leti, je razvidno iz načina, kako postopajo tativi nakita. V onih časih so se iznebili tativi ukradenega blaga po zastavnicah ter močno, časeno, močno se čuti nad njim — siromakov! Srečna je, in nekoga due se poniža k njemu.

Moder moški, ki pozna ženske vsaj nekoliko, se ne bo nikoli bolj za takožane velike lepotice. Najmanj hvalezni objekti ljubezni so te čudovite krinice. Razen lepot nimač navadno prav nicesar: niti ogaja, niti duha, niti duše. Sposobne niso niti močne niznje, niti močne ljubezni. Lepota jas je vse in ljubijo le sebe. Pričakujejo princeva ali milionarja. A ga ni. Dokler ne dosežejo tridestega leta. Potem vzamejo starek ali tepe.

Zenske ne ljubijo Slev. Čestitec mora biti skromen, a ponosen in pogumen. Z ljubimcem se hoče ženska postaviti. Vsakdanji ne sme biti, nego se mora s čimerkoli odlikovati od drugih: z dobrotnostjo ali zlobnostjo, duhovitostjo ali zvitostjo, eleganco ali genjalnoščjo, podjetnostjo, edžljivost in použitvijo le te, kar je obupanam devicam okoli štiridesetega leta.

Jugoslovanska Katni. Jedinota

Ustanovljena l. 1898

Katni. Jedinota

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni urednik:
Predsednik: RUDOLP FERNAN, 888 E. 18th St., Cleveland, O.
Upravniki: LOUIS BALANT, Box 496 Pearl Ave., Lorain, O.
Tiskar: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Grafik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Ulagalnik neizplačljiv smrtni: JOHN MOYERN, 618 — 12th Ave., Duluth, Minn.

Vredni članki:
Mestni urednik: ANTON KRAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Gray Streets, Pittsburgh, Pa.

Mestni urednik: MOHOR MILADIĆ, 1324 W. 15 Street, Chicago, Ill.

GRANZ SKRABEC, 4928 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni urednik: LEONARD SLAPODNIK, Box 490, Ely, Minn.

Perotni urednik: GREGORY J. PORENTA, Black Diamond, Wash.

Perotni urednik: FRANK KORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni urednik: VALENTIN PIRC, 188 London Rd., N. E., Cleveland, O.

Perotni urednik: PAULINE ERHARD, 429 — 3rd Street, La Salle, Ill.

Perotni urednik: JOSIP STERL, 409 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

Perotni urednik: ANTON CELARC, 6218 Market Street, Waukegan, Ill.

